

רגע של 'הארה'

סירובו של מוסד חינוכי לקבל לשורותיו תלמידה, העלה אצל ההורים טראומה בלתי נשכחת. החלטתם יכולה לספק לנו תובנה אקטואלית.

שיחה עם לב אטום

נושא השוויון רווח מאוד בחברה העולמית, אבל כשזה מגיע למוסדות להשכלה גבוהה או אפילו לתיכונים, אז פתאום אנו מגלים שיש שווים ויש את אלו ששווים יותר? זה נכון בכל מקום ובכל חוג.

השבוע התפרסמה בתקשורת החרדית כתבה של אהרן קליגר על חוויה שהוא עבר עם בתו כשהיא הייתה אמורה לעלות מבית ספר יסודי לתיכון. קליגר הוא עיתונאי מוערך שגר עם משפחתו בעיר ביתר עילית, ואשתו מרצה פופולרית ו'מנטורית' לסידור בית.

כשהבת הגדולה הייתה צריכה לעלות לתיכון, הם פנו לתיכון החשוב בעיר וקיבלו ראיון עם המנהלת. הם הגיעו בשעה היעודה והמנהלת קיבלה אותם "באטימות, ניכור ועוינות". הם מיד הבינו שהיא לא מעוניינת בהם. כמה שהוא וזוגתו ניסו להיות נחמדים זה לא עזר. הם פנו אליה בקול שמח ואמרו שהם באו לרשום את הבת לבית הספר, אבל המנהלת נתנה בהם מבט מקפיא ואמרה לאשתו: "את יודעת שיש פה ועדת הורים, והם יצטרכו להחליט האם בתך יכולה להתקבל לבית הספר". בטרמינולוגיה של אותו מוסד פירוש הדברים היה שאין לה סיכוי להתקבל.

כמה שהם ניסו להתווכח זה לא עזר להם ואחרי ארבעים דקות שהם ישבו אצל המנהלת, יצאו ההורים שבורים ורצוצים. הם הבינו שמשום מה המנהלת סבורה שהם לא מתאימים למוסד ה'אליטיסטי' הזה.

בני הזוג חזרו הביתה בפחי נפש והאישה לא הפסיקה לבכות. הסיבה לכך הייתה, כי גברת קליגר עברה חוויה דומה בצעירותה.

טראומה בלתי נשכחת

כשהייתה בת ארבע היא התייתמה מאביה. הם גרו בירושלים באותם ימים, וכשהיא הגיעה לגיל בית ספר משום מה לא הסכימו לקבל אותה בבית הספר המקומי. ביום הלימודים הראשון אמא שלה החליטה לשלוח את הילדה לבית הספר כאילו לא קרה כלום. היא נכנסה לכיתה בשמחה ביחד עם כל הילדות

ולפתע נכנסה המנהלת, הכריזה את שמה בקול גדול ואמרה: "קומי, קחי את הילקוט שלך וצאי מהכיתה! את לא שייכת לכאן!".

את הטראומה הזאת היא לעולם לא שכחה. היא ישבה בבית תקופה ארוכה עד שמישהו מצא לה בית ספר מרוחק מהבית, שבו היא למדה. שנים חלפו והיתומה הקטנה הזאת הפכה למרצה מבוקשת ברחבי העולם, אבל הכאב והבושה שחוותה באותו יום נותרו חרוטים בנשמתה לעד.

שלושים שנה עברו. ערב אחד היא מקבלת טלפון מאותה מנהלת. את הקול היא זיהתה מיד. "אני מתקשרת כדי להתנצל ולבקש את סליחתך", אמרה המנהלת. היא סיפרה לה שכבר שנים שאין לה רגע אחד של נחת בחיים שלה, ואחרי כל כך הרבה צרות היא חזרה לאותו רגע שבו היא ביישה אותה, והיא מבקשת את סליחתה.

כשגברת קליגר שמעה את הדברים היא פרצה בבכי נורא. כל הכאב חזר וצף. המנהלת בכתה יחד איתה. שניהם בכו שעה ארוכה, עד שהיא אמרה בפה מלא שהיא סולחת לה.

הארה משמיים

כל זה עלה וצף כעת כשהם חוו שוב פעם דחיה וניכור. בתור סופר מוערך בקהילה החרדית, יש לקליגר קשרים עם אנשים רבים בעלי השפעה וכוח. הוא יכול היה לנצל את הקשרים שלו כדי להכריח את המוסד לקבל את בתו, אבל הוא החליט שלפני שהוא עושה צעד נוסף בנושא, בתור חסיד ברסלב הוא יעשה 'התבודדות', ינהל שיחה עם הקב"ה ואז הוא יחליט על הצעד הבא. וכך בחצות הלילה הזוג יצא לשעת התבודדות בפארק מבודד.

לאחרי שיחה ארוכה שהייתה להם עם אבינו שבשמים מתוך בכיות וכו', כשהם נרגעו פתאום הם קיבלו 'הארה'. הם הבינו שזה לא החינוך שהם מחפשים לתת לבת שלהם. הם לא רוצים שהיא תגדל בבית ספר ששם מביטים על כל האחרים מלמעלה למטה. הם החליטו שהם רוצים לבת שלהם מקום שבו רוצים אותה, מעריכים אותה ובעיקר אוהבים אותה.

הם פנו לבית ספר חב"ד בעיר, שם המנהלת קיבלה אותם במאור פנים, התעניינה בתלמידה ושמחה לקבל אותה לבית הספר. הם גילו מקום ששם כל מורה מרגישה שהיא עושה את השליחות של הרבי ואוהבת את התלמידות שלה, שזה מקום שלא בודקים בו עד כמה המשפחה מקושרת במקומות הנכונים, אלא מסתכלים לתוך הנשמה. הבת שלהם הצליחה שם בצורה יוצאת מן הכלל. הילדה פורחת ושמחה ואת השמחה הזאת מרגישים בכל הבית.

יהודים לא רצויים כאן

בשבועות האחרונים, הפגנות של סטודנטים נגד ישראל כבשו את כל הקמפוסים היוקרתיים של ארצות הברית. בדיוק לפני שנה, בחודש אפריל 2023 התפרסמה כתבה ארוכה (כמעט מחקר) ב'טאבלט מגזין' עם הכותרת: "Ivy League Exodus" והיא עסקה בכך שבשנים האחרונות מספר התלמידים היהודיים

שמתקבלים באוניברסיטאות היוקרתיות של ארצות הברית הולך ופוחת. בכמה מהם מספר התלמידים נחתך בחצי.

כמובן שיש להם תירוצים יפים שהם רוצים לתת הזדמנות לחלקים אחרים של האוכלוסייה שלא הייתה להם הזדמנות ללמוד ולהצליח, אבל ניכר שזוהי מגמה ברורה בעשור האחרון. התלמידים היהודיים כבר לא רצויים במוסדות האקדמיים היוקרתיים.

מה שהתחדש בשבועות האחרונים שזה פרץ החוצה. כל האנטישמיות שמתבשלת במשך לפחות עשר שנים אם לא יותר צפה ועלתה, וכעת אנחנו יודעים בבירור מה מצפה לתלמידים היהודיים במוסדות הללו.

אולי צריך לעשות מה שזוג ההורים בישראל הבינו באותו רגע של 'הארה' ² להורים אין מה לחפש במקום שלא רוצים את הילדים שלהם. ישנם מספיק קולגים שישמחו לקבל את התלמידים החרוצים שבאים מבתיים טובים, ובסופו של דבר הופכים לבוגרים הכי נדיבים. (ישנם כאלו שיטענו שאסור להיכנע וצריך להילחם על המקום שלנו, אחרת המגמה הזאת תתפשט גם למקומות אחרים. יתכן שהם צודקים. קשה לדעת מהו הדבר הנכון לעשות)

פרשת השבוע מתחילה "וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן, בקרבתם לפני ה' וימותו", ומיד לאחר מכן התורה ממשיכה באזהרה: "ויאמר ה' אל משה, דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת אל הקודש ³ ולא ימות". הקב"ה מזהיר את אהרן שלא יכנס לקודש הקודשים.

מסביר הרבי (תו"מ חלק ע"ב עמ' 154) שהעובדה שהאיסור לכל אדם להיכנס לקודש הקודשים כתוב בהמשך למיתתם של בני אהרן, זוהי הוכחה שהסיבה שהם מתו הייתה בגלל שהם נכנסו לקודש הקודשים ללא רשות.

בראש חודש ניסן יום חנוכת המשכן הייתה שמחה עצומה בעם ישראל. משה ואהרן נכנסו לאוהל מועד והקטירו שם קטורת לפני ה', אבל נדב ואביהו לא הסתפקו בכניסה לאוהל מועד אלא רצו להתקרב עוד יותר לקב"ה והם נכנסו לקודש הקדשים, למקום שאפילו משה ואהרן לא העזו להיכנס, ולכן קרה מה שקרה.

צריך לרצות להתקרב. חשוב לשאוף לגדולות אבל כשאומרים לך במפורש שאתה לא רצוי במקום הזה, מוטב לחפש דרך סלולה יותר כדי להתקרב לקב"ה.